



"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית

וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם פרטי: לוסי	שם משפחה: מנדלשטם
------------------	----------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם נעורים: דרכסלר	בלועזית Drachsler	שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: דרכסלר
תאריך לידה: 24/6/1926	בלועזית Lucy	שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: לוצי
מין: ז / י	בלועזית Vienna	מקום לידה (ישוב, מחוז): וינה
ארץ לידה: אוסטריה	שם פרטי ושם נעורים של האם: מריאנה גרוסמן	שם פרטי של האב: אוטו
שם נעורים של האישה:	שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה):	
ארץ המגורים: אוסטריה	בלועזית Vienna	מגורים קבוע לפני המלחמה : וינה
חבר בארגון או בתנועה: תכלת לבן	מקצוע לפני המלחמה:	השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: בית ספר יסודי
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): וינה		
האם היית בגטאות? אילו ומתי? טרזינשטאט - ספטמבר '42 עד מאי '44		
האם היית במחנות? אילו ומתי? אשוויץ בירקנאו - מאי '44 עד אוגוסט '44, שטוטהוף - אוגוסט '44 עד ינואר '45		
תאריך השחרור: 1.1945	מקום השחרור: במהלך צעדת מוות משטוטהוף	
לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? נדודים ברחבי גרמניה	האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה? ריבולי איטליה	
שם האנייה (אם עלה בדרך הים): מורדי הגטאות	שנת עליה: 1948	מקומות/מחנות בדרך לארץ: גרספלד (ע"י פולדה-בגרמניה), אקרנפורדה – גרמניה, איטליה, קפריסין

**אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה**

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

נולדתי בווינה אוסטריה לזוג הורים מקסימים בשם אוטו ומריאנה. הייתי בת בכורה במשפחה בת 2 בנות בלבד, לאחותי הקטנה קראו אוולין. גרנו בבית משותף עם סבתא וסבא מצד אבי, יוספינה ואמיל דרכסלר. למדתי בבי"ס עממי, בהיותי בת 12 סולקנו מביה"ס עקב הרדיפות ובזאת הסתיימו כל שנות השכלתי. כזיכרון ילדות, אני זוכרת שנסענו, אני ומשפחתי, כל שנה בקביעות, לחופשת קיץ בת חודשיים לצ'כיה, לביתם של סבי וסבתי מצד אמא.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביוזנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אוווקאציה למרכז ברית המועצות):

בשנת 1938 כשהנאצים נכנסו לאוסטריה, נשללו מאתנו כל זכויותינו בבת אחת. עד שנת 1942, הייתי בווינה תחת שלטון הנאצים ועבדתי בעבודות שונות עבור הגרמנים. אבי נשלח למחנה אבל הצליח לברוח לרוסיה. בספטמבר 1942, נשלחנו אני ואחותי לגטו טרזינשטאט ושם היינו עד מאי 1944, אז הועברנו למחנה הריכוז אושוויץ בירקנאו. היינו שם עד אוגוסט '44 אז העבירו אותנו למחנה הריכוז שטוטהוף עד ינואר '45. ממחנה הריכוז נשלחתי לעבודה במריינבורג שבמערב פרוסיה, שם לקחו אותנו לעבודה במשקים חקלאיים שונים. חזרתי לשטוטהוף ואז נשלחתי לעבוד במחנה עבודה בשטובוי סמוך לאלבינג, במזרח פרוסיה. היה עלינו לחפור מלכודות לטנקים, בורות בעומק שלושה וחצי מטר, שהיו אמורים לעצור את התקדמות הצבא הרוסי. לאחר זמן מה הוחזרתי לשטוטהוף ובינואר 1945, כשהמלחמה התקרבה אלינו מכיוון רוסיה, הוציאו אותנו מהמחנה (אלפי אנשים) לצעדת המוות. בצעדה זו ברחתי ליער, לבית של משפחה גרמנית שם הסתתרתי זמן מה וכך בעצם ניצלתי.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

לאחר בריחתי נדדתי ממקום למקום רחבי גרמניה, עם קבוצות של פליטים גרמנים שברחו מרדיפות הרוסים. נסענו ממקום למקום באוניות, ברכבות... עד שהגענו לאקרנפורדה, שם פגשתי פליטים נוספים משטוטהוף והצטרפתי אליהם למסע בן שנה. בסופו של דבר גיליתי מה קרה לאמי ולאחותי, הן נשלחו לעבוד במשק כמוני אך אווי חלתה בטיפוס ושתייהן נשלחו בחזרה לשטוטהוף. אווי נשלחה לתאי הגזים, אך איש לא ידע איך אמא מתה. לאחר נדודים עם חבריי הצטרפתי להכשרה בקיבוץ שהיה בתוך בית בעיירה גרספלד בדרום גרמניה לקראת העלייה לארץ. משם המשכנו לאוסטריה, צעדנו ברגל באלפים, לאיטליה – למחנה הפליטים 'ריבולי'. לקחו אותנו ל'דיספולי' ע"י רומא ומשם הפלגנו באוניה 'מורדי הגטאות'. כשהגענו לחיפה עצרו אותנו הבריטים ושלחו אותנו לקפריסין, שם שהינו במשך שנה וחודשיים עד להגעה לארץ ב- 8/7/1948.

נא ספרי/י על חיך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

כשהגעתי לארץ, בהיותי בת 21, גרתי תחילה אמל קרובי משפחה בנתניה. בהמשך התגייסתי לצבא, שירתתי ב'כפר יונה' ובטבריה, שם הכרתי את בעלי הראשון, נחמיה שכטר (ז"ל), משם עברנו לירושלים וגרנו שם 3 שנים, אח"כ עלינו לקרקע למושב הבונים שרק הוקם. כעבור תקופה קצרה התגרשתי והתחתנתי בשנית עם צ'ארלי מנדלשטם (ז"ל), עברנו לגור בבית ינאי ומשם לחדרה למשך 35 שנה, אח"כ לנתניה, שם נפטר צ'ארלי. בשלוש השנים האחרונות, אני גרה בטבריה קרוב למקום מגוריה של בתי אירית. ילדתי 3 ילדים: יעל, אירית וגילי. בני גילי נפטר לפני 5 שנים. יש לי 2 נכדים מקסימים ונין אחד: מיעל – בן אחד (גיא), מאירית – בת אחת (תמר) ונין (טל) מתמר נכדתי, בתה של אירית. היום אני מאוד מאושרת עם משפחתי הקטנה והתומכת.

הסיפור המלא מובא באתר של בית טרזין:

http://bterezin.brinkster.net/families/Lucy_Mandelstam-hebrew.pdf

לכל המעוניין, יש לי אתר אינטרנט בשפה האנגלית, שכתובתו: www.lucymandelstan.com שם יש סיפורים, זיכרונות, תמונות ועוד.



יד ושם



המשרד לאזרחים ותיקים

ראיון: גלית מרקוביץ
טבריה, יוני 2012

עריכה: קרן אלמוג